

Ärende: VN/35084/2025

Hörande om genomförandet av en regional turistskatt

Allmänna synpunkter på turistskatten

Hur ställer du dig till införandet av en regional turistskatt? Om kommunerna hade möjlighet att införa en regional turistskatt, skulle du anse att skatten är aktuell och en åtgärd som bör främjas?

Vi ställer oss tydligt negativa till införandet av en regional turistskatt och anser inte att en sådan skatt är aktuell eller bör främjas, vare sig som regionalt försök eller som permanent åtgärd.

Utgångspunkten för turismutveckling i Finland har traditionellt varit att sänka trösklarna för besök, stärka värdskapet och bygga konkurrenskraft genom kvalitet, tillgänglighet och långsiktiga investeringar. En obligatorisk turistskatt går i motsatt riktning genom att göra resandet dyrare och mer administrativt komplext, särskilt i regioner som redan kämpar med tillgänglighet, säsongsvariationer och långa avstånd.

Särskilt för östra och norra Finland, där turismen ofta är småskalig, företagsstrukturen fragmenterad och marginalerna begränsade, riskerar en turistskatt att:

försvaga konkurrenskraften i förhållande till andra destinationer, både nationellt och internationellt

belasta små och medelstora inkvarteringsföretag oproportionerligt

skapa negativa signaler i ett skede där regionerna snarare behöver stimulans än ytterligare pålagor

Det är också viktigt att konstatera att hållbar turism, som anges som ett centralt mål, inte är beroende av en ny skatt. Hållbarhet uppnås främst genom planering, samarbete, investeringar i

infrastruktur, kompetensutveckling och tydliga spelregler – inte genom att lägga ytterligare kostnader på besökare och lokala aktörer.

Vi anser därför att resurser och politisk uppmärksamhet i stället bör riktas mot:

utvecklingsstöd till destinationer och företag

investeringar i hållbar infrastruktur och service

förenkling av regelverk och minskad administrativ börda

långsiktig destinationsutveckling i samverkan med näringslivet

Sammanfattningsvis anser vi att en regional turistskatt inte är ett ändamålsenligt verktyg för att främja hållbar turism i Finland och att den inte bör införas eller aktivt främjas av kommunerna.

Vilka fördelar och nackdelar skulle en sådan skatt medföra? Vilka eventuella problem kan vara förknippade med turistskatten?

Vi ser inga reella fördelar med införandet av en regional turistskatt. Däremot identifierar vi ett flertal tydliga nackdelar och problem som bör beaktas.

Avsaknad av tydliga fördelar

De fördelar som ibland lyfts fram, såsom ökade intäkter för hållbar turism eller förbättrad infrastruktur, är osäkra och indirekta. Det finns inga garantier för att intäkterna:

blir tillräckligt stora för att motivera skatten

öronmärks för turismutveckling i praktiken

fördelas rättvist mellan kommuner, företag och destinationer

Risken är stor att skatten uppfattas som en allmän intäktskälla snarare än ett effektivt styrmedel för hållbarhet.

Nackdelar och negativa konsekvenser

Försämrad konkurrenskraft

En turistskatt gör destinationen dyrare i jämförelse med andra regioner i Finland och konkurrerande länder. För pris- och volymkänsliga marknader kan även små kostnadsökningar påverka resenärers val av destination.

Negativ påverkan på små och medelstora företag

Turismen i Finland domineras av små aktörer med begränsade administrativa resurser. En turistskatt innebär ökad administration, rapporteringskrav och kostnader, vilket slår oproportionerligt hårt mot dessa företag.

Administrativ komplexitet och ökade kostnader

Införandet kräver nya tekniska system, tillsyn, uppföljning och kontroll. Detta medför kostnader både för kommuner och företag, vilket riskerar att äta upp en betydande del av de eventuella skatteintäkterna.

Rättsliga och lagstiftningsmässiga utmaningar

Eftersom turistskatten i Finland klassificeras som skatt krävs tydlig lagstiftning, rättssäker uppbörd och ett enhetligt system. Försöksverksamhet i olika regioner riskerar att skapa ojämlik behandling mellan kommuner och oklarheter kring tillämpningen.

Negativa signaler till besökare

En obligatorisk turistskatt riskerar att uppfattas som ett välkomnande som villkoras av extra avgifter. Detta står i kontrast till den traditionella synen på Finland som en öppen, tillgänglig och gästvänlig destination.

Risk för snedvridning av marknaden

Skatten kan leda till att besökare väljer oreglerade boendeformer eller kortare vistelser för att undvika avgiften, vilket motverkar både hållbarhetsmål och rättvis konkurrens.

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att en regional turistskatt innebär betydande risker för turismnäringens utveckling, särskilt i regioner där tillväxten redan är skör. De potentiella negativa konsekvenserna överväger tydligt eventuella teoretiska fördelar.

Mot denna bakgrund anser vi att en regional turistskatt inte är ett ändamålsenligt eller effektivt verktyg för att främja hållbar turism, och att andra styrmedel och utvecklingsinsatser bör prioriteras.

Hur ställer du dig till att skatten införs på försök? Hur och på vilket sätt skulle ett försök kunna genomföras? Vad skulle man vilja uppnå med ett försök?

Vi ställer oss negativa även till att en regional turistskatt införs på försök. Vi anser inte att ett försöksförfarande är motiverat och ser inga omständigheter där ett sådant försök skulle vara ändamålsenligt.

Ett försök förutsätter att det finns en rimlig förväntan om positiva effekter eller ett tydligt kunskapsbehov som inte kan tillgodoses på annat sätt. I detta fall bedömer vi att de centrala konsekvenserna av en turistskatt redan är väl kända, både genom erfarenheter från andra länder och genom de strukturella förutsättningar som råder i Finland. Ett försök riskerar därför främst att fungera som ett första steg mot permanent lagstiftning, snarare än som en neutral utvärdering.

Varför ett försök inte är ändamålsenligt

Ett försök innebär verkliga konsekvenser

Även ett tidsbegränsat försök innebär faktiska kostnader, administrativa förändringar och marknadseffekter för företag och kommuner. Dessa konsekvenser kan inte "återställas" när försöket avslutas.

Risk för bestående skador på förtroende och konkurrenskraft

Osäkerhet kring regler, avgifter och framtida beslut riskerar att påverka resenärers och arrangörers val av destination även efter att ett försök upphört.

Ojämlig behandling mellan regioner

Ett regionalt försök innebär att vissa områden belastas med en skatt som andra delar av landet inte omfattas av, vilket snedvrider konkurrensen och strider mot principen om likvärdiga verksamhetsförutsättningar.

Administrativ och rättslig komplexitet även vid försök

Eftersom skatten enligt grundlagen måste regleras genom lag, kräver även ett försök fullständig lagberedning, uppbördssystem och rättsskydd. Detta innebär att ett försök i praktiken är lika tungt och resurskrävande som ett permanent system.

Vad man i teorin skulle vilja uppnå med ett försök – och varför det inte är tillräckligt

Ett försök anges ibland syfta till att testa intäktsnivåer, administrativa modeller eller effekter på hållbar turism. Vi bedömer dock att dessa frågor kan analyseras genom befintlig statistik, internationella jämförelser och dialog med näringen, utan att införa en faktisk skatt.

Att använda regioner som testmiljöer för nya skatter riskerar att underminera det långsiktiga utvecklingsarbetet och skapar osäkerhet för företag som redan verkar under pressade villkor.

Sammanfattande ställningstagande

Vi anser att:

en regional turistskatt inte bör införas

ett försök med turistskatt inte är motiverat

regional utveckling och hållbar turism bättre främjas genom samarbete, investeringar och riktade stödåtgärder snarare än genom nya skatter, även i försöksform

Mot denna bakgrund motsätter vi oss att en regional turistskatt införs på försök och ser inget behov av att utreda formerna för ett sådant genomförande.

Skattens mål och storlek

Vilka mål skulle turistskatten ha? Varför skulle turistskatten införas i kommunen och vad skulle man vilja uppnå med den?

Vi anser inte att en turistskatt bör införas och ser därför inga legitima mål som motiverar en sådan skatt på kommunal eller regional nivå.

De mål som ofta kopplas till turistskatt, såsom främjande av hållbar turism, finansiering av infrastruktur eller destinationsutveckling, är i sig viktiga. Vi bedömer dock att en turistskatt inte är ett ändamålsenligt eller effektivt verktyg för att uppnå dessa mål.

Hållbar turism kräver andra styrmedel än skatt

Hållbar turism uppnås främst genom:

långsiktig planering och markanvändning

investeringar i infrastruktur, service och tillgänglighet

tydliga kvalitetskrav och gemensamma riktlinjer

samarbete mellan kommuner, företag och civilsamhälle

En generell skatt per övernattningsnatt eller som andel av priset styr inte beteenden på ett sätt som påvisbart leder till ökad hållbarhet. Risken är snarare att skatten blir ett trubbigt intäktsinstrument utan koppling till faktiska hållbarhetsåtgärder.

Avsaknad av tydligt mervärde på kommunal nivå

Det är oklart varför en turistskatt skulle vara nödvändig på kommunal nivå när:

turism redan genererar betydande skatteintäkter via moms, inkomstskatt och arbetsgivaravgifter

staten och kommunerna redan förfogar över styrmedel för hållbar utveckling

riktade utvecklingsprogram och stöd kan användas mer träffsäkert

Att införa en ny skatt riskerar att skapa parallella system utan tydlig ansvarsfördelning eller uppföljning av effekter.

Risk för målglidning

Erfarenheter visar att skatter som införs med ett specifikt syfte ofta över tid används för bredare budgetändamål. Detta riskerar att urholka både förtroendet för skatten och legitimiteten i turismutvecklingsarbetet.

Sammanfattande bedömning

Vi anser att:

det saknas tydliga och motiverade mål som endast kan uppnås genom en turistskatt

de mål som anges i turismstrategin bättre uppnås genom samarbete, investeringar och befintliga styrmedel

kommunerna inte bör införa nya skatter för att finansiera utvecklingsåtgärder som redan ryms inom deras uppdrag

Mot denna bakgrund anser vi att en turistskatt inte bör införas och att kommunen därför inte ser något behov av att definiera mål, skattenivåer eller skattemodeller för ett sådant system

Vad avses med målet om hållbar turism och hur skulle turistskatten främja detta mål?

Med hållbar turism avses i allmänhet en utveckling av turismen som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt långsiktigt hållbar. Detta innebär att turismen ska utvecklas på ett sätt som värnar natur- och kulturmiljöer, stärker lokalsamhällen, skapar stabil sysselsättning och är ekonomiskt livskraftig över tid.

Vi delar fullt ut målsättningen om hållbar turism. Däremot anser vi att det saknas ett tydligt och kausalt samband mellan införandet av en turistskatt och uppnåendet av detta mål.

Turistskatt är ett trubbigt styrmedel

En generell skatt per övernattning eller som andel av boendepriiset:

styr inte resenärers beteenden på ett sätt som kan kopplas till minskad miljöpåverkan

differentierar inte mellan hållbara och mindre hållbara verksamheter

tar inte hänsyn till lokala förutsättningar, säsongsvariationer eller företagens faktiska påverkan

Skatten saknar därmed precision för att fungera som ett effektivt hållbarhetsverktyg.

Hållbarhet kräver aktiva åtgärder, inte passiva avgifter

Hållbar turism främjas i praktiken genom:

tydlig planering och reglering av markanvändning

investeringar i hållbar infrastruktur, transporter och service

kvalitetskrav, certifieringar och uppföljning

kompetensutveckling och samarbete med näringen

Dessa åtgärder kräver aktiv styrning och långsiktigt arbete, inte införande av en generell skatt utan direkt koppling till konkreta hållbarhetsinsatser.

Risk för symbolpolitik

Det finns en påtaglig risk att turistskatten fungerar som en symbolisk åtgärd som skapar en upplevd handlingskraft, utan att faktiskt bidra till de mål som anges i turismstrategin. Detta kan i förlängningen försvaga förtroendet för både hållbarhetsarbetet och den offentliga styrningen av turismen.

Sammanfattande bedömning

Vi anser att:

målet om hållbar turism är viktigt och brett förankrat

turistskatt inte är ett ändamålsenligt verktyg för att uppnå detta mål

hållbar turism bättre främjas genom riktade åtgärder, investeringar och samarbete med näringen

Mot denna bakgrund bedömer vi att en turistskatt inte främjar målet om hållbar turism och därför inte bör införas.

Vilken nivå på turistskatten skulle vara motiverad?

Vi anser att ingen nivå på turistskatten är motiverad, eftersom vi motsätter oss införandet av en sådan skatt i sin helhet.

Att diskutera nivåer, belopp eller procentsatser förutsätter att det finns ett accepterat mål och ett tydligt mervärde med skatten. Eftersom vi bedömer att en turistskatt varken är ett ändamålsenligt styrmedel eller ett effektivt sätt att främja hållbar turism eller kommunal utveckling, finns det heller ingen nivå som kan anses vara motiverad.

Även en låg eller symbolisk skatt:

innebär ökade kostnader för besökare

skapar administrativa och rättsliga krav för företag och kommuner

riskerar att påverka efterfrågan och konkurrenskraft negativt

kan fungera som ett första steg mot framtida höjningar

I praktiken är det inte skattenivån i sig som är problemet, utan principen att införa en ny obligatorisk skatt kopplad till turism.

Mot denna bakgrund anser vi att det inte är ändamålsenligt att fastställa eller diskutera någon nivå på turistskatten, och att skatten därför inte bör införas över huvud taget.

Tillämpningsområde

Vilka typer av boendeformer bör skatten omfatta? Och vilka bör den inte omfatta?

Vi anser inte att någon boendeform bör omfattas av en turistskatt, eftersom vi motsätter oss införandet av en sådan skatt i sin helhet.

Att börja differentiera mellan olika typer av inkvartering förutsätter att turistskatten accepteras som ett legitimt styrmedel. Eftersom vi bedömer att skatten i sig inte är ändamålsenlig, ser vi inget skäl att ta ställning till vilka boendeformer som skulle omfattas eller undantas.

Principiella invändningar

Oavsett boendeform skulle en turistskatt:

innebära ökade kostnader för besökare

skapa administrativ belastning för företag och kommuner

riskera snedvridning av konkurrensen mellan olika aktörer

vara svår att tillämpa likvärdigt och rättssäkert

Särskilt i regioner där turismen är småskalig och mångfacetterad skulle ett system med olika boendeformer innebära betydande tillsyns- och kontrollproblem.

Likabehandling är inte ett tillräckligt argument

Även om skatten i teorin skulle gälla både inhemska och utländska resenärer på lika villkor, förändrar detta inte den grundläggande bedömningen. En skatt som är likformig kan fortfarande vara olämplig.

Sammanfattande ställningstagande

Vi anser att:

ingen boendeform bör omfattas av turistskatt

kommunen därför inte ser behov av att definiera omfattning eller undantag

turismens utveckling bättre stöds genom andra åtgärder än nya skatter

Mot denna bakgrund avstår vi från att ta ställning till vilka boendeformer som eventuellt skulle omfattas av en turistskatt.

Skattens regionala tillämpning

Bör det vara möjligt att införa skatten regionalt i enskilda kommuner?

Vi anser att det inte bör vara möjligt att införa en turistskatt regionalt eller i enskilda kommuner.

Att lämna beslutet om införande till enskilda kommuner, även inom ramen för nationell lagstiftning, riskerar att leda till fragmentering, ojämlika konkurrensvillkor och ökad osäkerhet för både företag och resenärer.

Principiella invändningar mot kommunalt handlingsutrymme

Snedvriden konkurrens mellan kommuner

Om vissa kommuner inför turistskatt medan andra avstår, skapas omedelbart olika förutsättningar för näringsverksamhet och destinationsutveckling. Detta kan leda till att besökare och arrangörer väljer bort kommuner med skatt, oavsett kvalitet eller innehåll.

Osäkerhet för företag och investeringar

Ett system där skatten kan införas eller ändras på kommunal nivå ökar den långsiktiga osäkerheten för företag som verkar över kommungränser eller planerar investeringar inom turismsektorn.

Administrativ ineffektivitet

Olika lokala tillämpningar kräver olika rutiner, system och tolkningar, vilket ökar den administrativa bördan för både företag och offentliga aktörer utan att skapa motsvarande mervärde.

Risk för politisk kortsiktighet

Skattebeslut på lokal nivå riskerar att påverkas av tillfälliga budgetbehov snarare än av långsiktiga strategiska överväganden kring turismens utveckling.

Oförenligt med likvärdiga verksamhetsvillkor

Turism är en nationell och internationell näring. Likvärdiga spelregler är en förutsättning för en fungerande marknad och förtroende mellan offentliga aktörer och näringslivet.

Sammanfattande ställningstagande

Vi anser att:

turistskatt inte bör införas över huvud taget

om skattelagstiftning ändå bereds, bör kommunerna inte ges möjlighet att införa egna turistskatter

regional och kommunal utveckling bättre främjas genom samordnade nationella åtgärder än genom lokala skatteexperiment

Mot denna bakgrund motsätter vi oss att kommuner ges möjlighet att införa turistskatt på egen hand, även inom ramen för nationell lagstiftning.

Bör det vara möjligt att tillämpa skatten endast på vissa delar av kommunen (till exempel endast i centrumområdet)?

Vi anser att det inte bör vara möjligt att tillämpa en turistskatt endast på vissa delar av en kommun.

En sådan ordning skulle ytterligare förstärka de problem som redan är förknippade med införandet av turistskatt och riskera att skapa både praktiska och principiella svårigheter.

Skäl till att avvisa geografiskt avgränsad tillämpning

Godtycklighet och rättsosäkerhet

Att dela in kommunen i skattebelagda och icke skattebelagda områden skapar gränsdragningsproblem och risk för godtyckliga beslut, vilket försvårar rättssäker tillämpning.

Snedvriden konkurrens inom kommunen

Företag som verkar i olika delar av samma kommun skulle ges olika förutsättningar, trots att de verkar på samma lokala marknad. Detta strider mot principen om likvärdiga konkurrensvillkor.

Ökad administrativ komplexitet

En geografiskt differentierad skatt kräver detaljerad avgränsning, särskild uppföljning och tillsyn, vilket ytterligare ökar den administrativa bördan för både kommuner och företag.

Otydlighet för besökare

För resenärer riskerar ett sådant system att uppfattas som oöverskådligt och svårt att förstå, vilket kan påverka upplevelsen och viljan att återvända.

Försvagad sammanhållen utveckling

Turismutveckling bör ses ur ett helhetsperspektiv där olika delar av kommunen samverkar. En selektiv beskattning motverkar detta synsätt.

Sammanfattande ställningstagande

Vi anser att:

turistskatt inte bör införas, vare sig kommunalt eller regionalt

om skatten trots detta skulle införas, bör den inte differentieras geografiskt inom en kommun

likvärdiga och tydliga regler är en grundförutsättning för rättssäkerhet och fungerande näringsverksamhet

Mot denna bakgrund motsätter vi oss att en touristskatt tillämpas endast på vissa delar av kommunen.

Bör det vara möjligt att tillämpa skatten endast under vissa tider på året, såsom under högsäsong?

Vi anser att det inte bör vara möjligt att tillämpa en touristskatt endast under vissa tider på året, såsom under högsäsong.

En säsongsbunden skatt skulle förstärka flera av de problem som redan är förknippade med touristskatt och dessutom motverka centrala mål för turismutvecklingen i Finland.

Skäl till att avvisa säsongsdifferentiering

Motverkar strävan att bredda säsongen

Ett uttalat mål inom finländsk turismutveckling är att minska säsongsberoendet och skapa mer jämn efterfrågan över året. Att införa skatt just under högsäsong riskerar att:

avskräcka besökare under den period då efterfrågan är som störst

försvåra lönsamheten för företag som är beroende av korta intensiva säsonger

minska incitamenten att investera i kvalitet och kapacitet

Negativ signal till internationella besökare

För utländska turister, som ofta planerar sina resor långt i förväg, skapar säsongsvisa avgifter osäkerhet och upplevs som ett extra hinder. Detta riskerar att försvaga Finlands attraktionskraft som destination.

Ökad administrativ och praktisk komplexitet

Olika skatteregler beroende på tid på året kräver tydlig kommunikation, uppföljning och kontroll. Detta ökar den administrativa bördan för företag och kommuner, med risk för fel och missförstånd.

Otydlighet och bristande förutsägbarhet

Ett system där skatten varierar över året försvårar både företagens prissättning och besökarnas möjligheter att jämföra alternativ, vilket strider mot grundläggande krav på tydlighet och transparens.

Principiell invändning

Det är inte rimligt att beskatta efterfrågan just när den fungerar som bäst. Turismens styrka under högsäsong är ofta det som bär hela årets verksamhet.

Sammanfattande ställningstagande

Vi anser att:

turistskatt inte bör införas, oavsett tid på året

en säsongsbunden tillämpning särskilt riskerar att skada konkurrenskraft och internationell attraktionskraft

turismutveckling bättre främjas genom åtgärder som stärker tillgänglighet, kvalitet och säsongsförlängning

Mot denna bakgrund motsätter vi oss att en turistskatt tillämpas endast under vissa tider på året, såsom under högsäsong.

I vilken utsträckning bör kommunerna ges möjlighet att välja detaljer kring tillämpningen av skatten? Till exempel geografisk tillämpning, omfattning av olika typer av boende, tidsmässig tillämpning och olika skattenivåer.

Vi anser att kommunerna inte bör ges något handlingsutrymme att välja detaljer kring tillämpningen av en turistskatt.

Vår utgångspunkt är att en turistskatt inte bör införas över huvud taget. Mot den bakgrunden finns det heller inget skäl att diskutera graden av kommunal valfrihet när det gäller skattenivåer, geografisk tillämpning, tidsmässig differentiering eller omfattning av olika boendeformer.

Principiella skäl mot kommunalt handlingsutrymme

Risk för fragmentering och oöverskådlighet

Om kommuner ges möjlighet att göra egna val kring skattens utformning uppstår ett lapptäcke av regler som försvårar både företagets verksamhet och besökarnas förståelse av vad som gäller.

Snedvridna konkurrensvillkor

Olika tillämpningar i olika kommuner riskerar att skapa osunda konkurrensförhållanden, där skattebeslut snarare än kvalitet och innehåll styr besöksflöden.

Ökad administrativ börda

Kommunal valfrihet innebär behov av lokala system, tolkningar och tillsyn, vilket ökar kostnaderna utan att tillföra tydligt mervärde.

Minskad förutsägbarhet

För näringslivet är stabila och långsiktiga spelregler avgörande. Ett system där detaljer kan ändras lokalt över tid skapar osäkerhet och hämmar investeringar.

Principen om likvärdiga villkor

Turism är en näring som verkar över kommun- och regionsgränser. Likvärdiga och tydliga nationella förutsättningar är en grundförutsättning för en fungerande marknad.

Sammanfattande ställningstagande

Vi anser att:

turistskatt inte bör införas

kommunerna inte bör ges möjlighet att fatta beslut om detaljer kring en sådan skatt

utvecklingen av hållbar och konkurrenskraftig turism bättre främjas genom samordnade, nationella åtgärder än genom lokala skattevariationer

Mot denna bakgrund anser vi att kommunerna inte bör ges något handlingsutrymme när det gäller utformningen eller tillämpningen av touristskatt.

Skatteintäkter

Du kan här framföra synpunkter på användningen och fördelningen av skatteintäkterna till kommunerna.

Vi har inga synpunkter på användningen eller fördelningen av skatteintäkter från en touristskatt, eftersom vi motsätter oss införandet av en sådan skatt.

Att diskutera hur intäkterna skulle användas förutsätter att touristskatten accepteras som ett legitimt och ändamålsenligt instrument. Eftersom vi bedömer att skatten inte bör införas, finns det heller ingen grund för att ta ställning till hur eventuella intäkter skulle fördelas eller prioriteras inom kommunernas budgetprocesser.

Principiella invändningar

Det är dessutom viktigt att konstatera att:

skatteintäkter i Finland är allmänna och inte kan öronmärkas i lag

eventuella kopplingar mellan turistskatt och specifika utvecklingsändamål därmed saknar rättslig bindning

detta riskerar att skapa orealistiska förväntningar hos både näringsliv och invånare om hur medlen faktiskt kommer att användas

Att i detta läge diskutera användning av intäkter riskerar att legitimera en skatt vars grundläggande ändamålsenlighet ifrågasätts.

Alternativ syn

Utveckling av turism, hållbarhet och kommunal service bör i stället finansieras och prioriteras inom ramen för:

ordinarie kommunal budgetering

befintliga skatteintäkter

statliga stöd och utvecklingsprogram

samarbete med näringslivet

Dessa verktyg ger bättre transparens, förutsägbarhet och styrning än införandet av en ny skatt med oklara effekter.

Sammanfattande ställningstagande

Vi anser att:

turistskatt inte bör införas

det därför inte är meningsfullt att diskutera användning eller fördelning av intäkter från en sådan skatt

kommunal utveckling bör bygga på stabila och befintliga finansieringsprinciper

Mot denna bakgrund avstår vi från att lämna synpunkter på användningen eller fördelningen av skatteintäkter från en touristskatt.

Skattskyldiga, beskattningsförfarande och uppbörd

Du kan här framföra synpunkter på skattskyldighet, beskattningsförfarande och genomförandet av skatteuppbörden.

Vi har inga synpunkter på skattskyldighet, beskattningsförfarande eller genomförandet av skatteuppbörden, eftersom vi motsätter oss införandet av en touristskatt i sin helhet.

Att ta ställning till frågor om vem som ska vara skattskyldig, hur redovisning ska ske eller vilka beskattningsmodeller som ska tillämpas förutsätter att skatten i sig anses vara legitim och ändamålsenlig. Eftersom vi bedömer att så inte är fallet, ser vi inget skäl att bidra till utformningen av ett system för uppbörd av en ny skatt.

Principiella invändningar

Det bör samtidigt framhållas att:

en modell där inkvarteringsföretag fungerar som skattskyldiga eller uppbördsansvariga innebär att privata aktörer åläggs rollen som skattemellanhand

detta medför ökad administrativ börda, ansvar och risker för företag som ofta är små och resursbegränsade

jämförelser med mervärdesskatt eller punktskatter är missvisande, eftersom dessa system är etablerade, nationellt enhetliga och baserade på andra skatteprinciper

Att införa ytterligare självdeklarerade skatter riskerar att öka komplexiteten i skattesystemet utan att skapa motsvarande samhällsnytta.

Sammanfattande ställningstagande

Vi anser att:

turistskatt inte bör införas

därmed finns inget behov av att utforma skattskyldighet eller uppbördsförfarande

inkvarteringsverksamheter inte bör belastas med ytterligare administrativa skatteuppgifter

Mot denna bakgrund avstår vi från att lämna synpunkter på beskattningsförfarande och skatteuppbörd kopplade till en touristskatt.

De ekonomiska effekterna av en regional touristskatt

Vilken betydelse har turismen för kommunerna?

Turismen har en betydande och mångfacetterad roll för kommunerna i Finland, särskilt i små och medelstora kommuner samt i glesbygds- och randregioner.

Ekonomisk betydelse

Turismen bidrar till den lokala ekonomin genom:

omsättning i inkvartering, restaurang, handel, transporter och upplevelsetjänster

sysselsättning, ofta i branscher som annars har begränsade alternativ

skatteintäkter via mervärdesskatt, kommunalskatt på löneinkomster samt arbetsgivaravgifter

Även om exakta belopp varierar mellan kommuner är turismens ekonomiska effekter ofta avgörande för företagens överlevnad, särskilt i regioner med säsongsbetonad efterfrågan.

Betydelse för service och livskraft

Turismen bidrar också till:

att upprätthålla serviceutbud som annars inte skulle vara ekonomiskt möjligt

stärkt underlag för kollektivtrafik, kulturutbud och evenemang

ökad synlighet och attraktionskraft för kommunen, även för inflyttning och företagsetableringar

I många kommuner fungerar turismen som en bärande näring som kompletterar industri, primärproduktion och offentlig sektor.

Regional och social betydelse

För många regioner är turismen ett av få tillväxtområden som:

bygger på lokala natur- och kulturvärden

kan utvecklas stegvis med relativt små investeringar

skapar arbete även för unga, säsongsanställda och deltidsarbetande

Turismen spelar därmed en viktig roll för regional balans och sammanhållning.

Slutsats

Mot denna bakgrund är det viktigt att konstatera att turismen redan i dag:

genererar betydande ekonomiska och samhälleliga nyttor

bidrar till kommunernas livskraft och skattebas

verkar under hård konkurrens, både nationellt och internationellt

Turismens betydelse för kommunerna talar därför för stabila, förutsägbara och konkurrenskraftiga verksamhetsvillkor. Åtgärder som riskerar att försvaga efterfrågan eller belasta näringen ytterligare bör bedömas med stor försiktighet.

Hur skulle turistskatten påverka kommunens turismvolym och attraktionskraft?

Vi bedömer att en turistskatt skulle ha en negativ inverkan på kommunens turismvolym och attraktionskraft.

Turism är i hög grad pris- och tröskelkänslig, särskilt i regioner där resor kräver långa avstånd, flera transportmedel och relativt höga grundkostnader. En ytterligare obligatorisk skatt riskerar därför att påverka resenärers val av destination, även om skatten i sig framstår som begränsad i absoluta tal.

Påverkan på efterfrågan

En turistskatt skulle:

öka den totala kostnaden för resan

försämra konkurrenskraften i jämförelse med destinationer utan motsvarande skatt

påverka särskilt pris- och volymkänsliga målgrupper, såsom barnfamiljer, inhemska resenärer och gruppresor

För internationella besökare, som jämför destinationer över nationsgränser, kan även små kostnadsskillnader vara avgörande.

Påverkan på attraktionskraft

Utöver den direkta kostnadseffekten riskerar en turistskatt att:

skapa en negativ signal om tillgänglighet och gästvänlighet

försvåra kommunens marknadsföring som en öppen och välkomnande destination

minska incitamenten för arrangörer och aktörer att utveckla nya produkter och evenemang

Attraktionskraft bygger i hög grad på helhetsupplevelse och enkelhet. Extra avgifter och särlösningar motverkar detta.

Regionala förutsättningar

I många kommuner är turismvolymerna begränsade och säsongsberoende. Små förändringar i efterfrågan kan därför få oproportionerligt stora effekter på:

företagens lönsamhet

sysselsättning

investeringar i kvalitet och hållbar utveckling

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att en turistskatt:

sannolikt skulle minska turismvolymerna

försvaga kommunens attraktionskraft, särskilt i konkurrens med andra destinationer

riskerar att motverka målen om tillväxt, hållbarhet och regional livskraft

Mot denna bakgrund anser vi att införandet av en turistskatt inte är förenligt med en långsiktig och konkurrenskraftig utveckling av turismen i kommunen.

Hur skulle turistskatten påverka områdets företag och invånare?

Vi bedömer att en turistskatt skulle ha negativa konsekvenser för både företag och invånare i området.

Påverkan på företag

För företag inom turism, inkvartering, restaurang, handel och upplevelsetjänster skulle en turistskatt innebära:

minskad efterfrågan till följd av högre totalkostnader för besökare

försämrad konkurrenskraft gentemot destinationer utan motsvarande skatt

ökad administrativ belastning, särskilt för små och medelstora företag

ökad osäkerhet i prissättning, bokning och marknadsföring

För många företag är marginalerna små och verksamheten säsongsberoende. Även begränsade volymförändringar kan därför få betydande konsekvenser för lönsamhet och sysselsättning.

Påverkan på invånare

Indirekt skulle invånarna påverkas genom:

minskade arbetstillfällen och sämre förutsättningar för företagande

försvagat serviceunderlag i kommunen

minskade investeringar i lokala verksamheter och evenemang

ökad ekonomisk osäkerhet i regioner där turismen är en viktig näring

I mindre kommuner är kopplingen mellan turism, service och livskraft ofta stark. När turismen försvagas påverkas hela det lokala samhället.

Sociala och regionala effekter

Turismen spelar även en roll för:

ungas möjligheter till arbete och praktik

möjligheten att bo och verka kvar i glesbygd

bevarandet av kulturmiljöer och lokala traditioner

En åtgärd som riskerar att dämpa turismen kan därför få långsiktiga konsekvenser för både demografi och samhällsutveckling.

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att en turistskatt:

skulle belasta företag utan att tillföra motsvarande mervärde

indirekt påverka invånarnas sysselsättning och serviceutbud negativt

riskerar att försvaga den lokala livskraften

Mot denna bakgrund anser vi att införandet av en turistskatt inte är till fördel för vare sig företag eller invånare i området.

Hur ser du på att effekterna beror på om angränsande kommuner inför turistskatten och i vilken form?

Vi bedömer att turistskattens effekter i hög grad skulle bero på om angränsande kommuner inför skatten eller inte, och i vilken form detta sker. Detta är i sig ett starkt argument mot införandet av en turistskatt.

Snedvridning mellan närliggande kommuner

Om vissa kommuner inför turistskatt medan angränsande kommuner avstår, uppstår omedelbart:

snedvridna konkurrensförhållanden

omfördelning av besökare baserad på skatt, inte kvalitet eller innehåll

risk för att företag och evenemang lokaliseras eller omlokaliseras utifrån skattebörd

Turism fungerar inte enligt administrativa gränser. Besökare rör sig över kommungränser och jämför alternativ inom samma region.

Ökad osäkerhet och bristande förutsägbarhet

Skillnader i utformning, nivå eller tillämpning mellan närliggande kommuner skapar:

otydlighet för besökare

svårigheter i marknadsföring och prissättning

ökad administrativ komplexitet för företag som verkar i flera kommuner

Detta försvårar långsiktig planering och investeringar.

Risk för ett regionalt "skattelandskap"

Ett system där effekterna beror på vad grannkommuner gör riskerar att:

leda till kortsiktiga politiska beslut

skapa tryck på kommuner att införa skatt enbart för att "inte hamna efter"

försvaga det regionala samarbetet inom turismutveckling

Detta strider mot ambitionen om samordnad och långsiktig regional utveckling.

Sammanfattande bedömning

Vi anser att:

det faktum att effekterna är beroende av angränsande kommuners beslut är en grundläggande svaghet

detta ökar risken för snedvridning, osäkerhet och fragmentering

turismens utveckling förutsätter samordning och stabila spelregler, inte lokala variationer i beskattning

Mot denna bakgrund bedömer vi att en turistskatt, vars effekter i hög grad beror på om och hur angränsande kommuner agerar, inte är ett ändamålsenligt verktyg för att utveckla turismen vare sig lokalt eller regionalt.

Hur bedömer du turistskattens förhållande till andra skatter som riktas mot turism eller logiverksamhet?

Vi bedömer att en turistskatt skulle innebära ytterligare belastning ovanpå ett redan omfattande skatteuttag riktat mot turism- och logiverksamhet, utan att tillföra motsvarande mervärde.

Redan befintliga skatter och avgifter

Turism- och inkvarteringsverksamhet omfattas redan i dag av:

mervärdesskatt på inkvarteringstjänster

arbetsgivaravgifter och sociala avgifter

kommunalskatt på löneinkomster

fastighetsskatt

olika tillstånds- och tillsynsavgifter

Dessa skatter och avgifter bidrar redan till både statens och kommunernas finanser.

Risk för kumulativ effekt

En turistskatt skulle inte ersätta befintliga skatter, utan:

läggas ovanpå redan gällande beskattning

öka den totala kostnaden för turismtjänster

försvaga lönsamheten i en bransch med ofta små marginaler

Den samlade skatteeffekten är därför viktigare än nivån på enskilda skatter.

Bristande systemlogik

Det är svårt att se hur en särskild turistskatt förhåller sig principiellt till övriga skatter:

turismen beskattas redan som annan näringsverksamhet

ingen motsvarande särskild skatt tas ut på andra tjänstenäringsar

en separat turistskatt riskerar att bryta mot principen om neutral beskattning

Att särbeskatta turism riskerar att signalera att näringen utgör ett problem snarare än en tillgång.

Sammanfattande bedömning

Vi anser att:

turism och logiverksamhet redan bidrar betydande till det offentliga genom befintliga skatter

en turistskatt skulle innebära dubbelbelastning snarare än ett kompletterande styrmedel

skattesystemet bör vara förutsägbart, neutralt och enkelt

Mot denna bakgrund bedömer vi att en turistskatt har ett svagt och problematiskt förhållande till övriga skatter inom turism- och logiverksamhet, och därför inte bör införas.

Övriga synpunkter

Vilka andra aspekter bör beaktas vid beredningen av en regional turistskatt? Hur vill du i övrigt kommentera beredningen av turistskatten?

Vid beredningen av en regional turistskatt bör man framför allt beakta om åtgärden över huvud taget är motiverad. Vår bedömning är att så inte är fallet.

Behovsprövning och proportionalitet

En grundläggande aspekt i all skatteberedning är proportionalitet. Det bör tydligt kunna visas:

vilket konkret problem som ska lösas

varför befintliga styrmedel inte är tillräckliga

varför just en ny skatt är det mest ändamålsenliga verktyget

Vi bedömer att dessa frågor inte är tillräckligt besvarade i beredningen av turistskatten.

Regionala förutsättningar och konsekvenser

Finlands regioner har mycket olika förutsättningar när det gäller:

tillgänglighet

säsongsvariation

företagsstruktur

beroende av turism som näring

En generell modell, även i form av en ramlag, riskerar att slå oproportionerligt hårt mot regioner där turismen redan är skör och där marginalerna är små.

Näringslivets roll i beredningen

Det är särskilt viktigt att notera att:

turism- och inkvarteringsföretag i praktiken skulle bära en stor del av den administrativa bördan

små och medelstora företag har begränsade resurser att hantera nya skattekrav

beredningen riskerar att bli alltför teoretisk och fjärrad från företagens vardag

Ett utvecklingsarbete som upplevs som pålagt ovanifrån riskerar att minska förtroendet mellan offentliga aktörer och näringslivet.

Risk för stegvis normalisering

Vi ser även en risk för att:

ett regionalt eller frivilligt system successivt normaliseras

försöksverksamhet övergår i permanent lagstiftning

skatten över tid höjs eller utvidgas till fler områden

Denna typ av utveckling skapar långsiktig osäkerhet.

Sammanfattande syn på beredningen

Vi anser att:

beredningen av turistskatten bygger på en felaktig utgångspunkt

fokus bör ligga på att stärka turismens konkurrenskraft, inte på att införa nya skatter

hållbar turism främjas bättre genom samarbete, investeringar och stabila spelregler

Avslutningsvis vill vi framhålla att turismen är en näring som bidrar till kommunernas ekonomi, serviceutbud och livskraft. Den bör därför mötas med långsiktighet, förutsägbarhet och stödjande åtgärder, snarare än med nya skatter.

Skriftligt utlåtande och bilagor

Skriftligt utlåtande

-

Irjala Angelique
Kristinestads näringslivscentral Ab